

Hamar kommune

www.hamar.kommune.no

Innspill flom- og skredmelding

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning konkretiserer nasjonale forventninger om hvordan klimatilpasning skal gjennomføres. For å være «føre var» skal en legge til grunn høye alternativer fra nasjonale klimafremskrivninger når konsekvensene av klimaendringer vurderes.

Norsk klimaservicesenter skriver på sin klimaprofil for gamle Hedmark fylke:

Klimaendringene vil for Hedmark særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; endringer i flomforhold og flomstørrelser; jordskred og flomskred. (kilde: <https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/hedmark>)

Det vil bli økt behov for ressurser til sikring mot flom og skred i framtiden. FOSS-rapporten [NVE-rapport nr 20/2021] peker på at det er forventet en økning i både årsnedbør, antall dager med kraftig nedbør og intensiteten av kraftig nedbør. Av den grunn må NVE må settes i stand til å gjennomføre flere flom- og skredsikringsprosjekter.

I Foss-rapporten [NVE-rapport nr 20/2021] er det anslått at det per juni 2021 er anslått sikringskostnader for 85 milliarder kroner. Dette omfatter sikring av eksisterende bebyggelse i Norge. En stor svakhet med de anslåtte sikringstiltakene er at de ikke inkluderer eksisterende fritidsbebyggelse, veger, jernbane og annen offentlig infrastruktur.

Flomsikring av eksisterende bebyggelse er grovt kostnadsberegnet til 85 milliarder kroner. Med en distriktsandel på 20%, så vil dette påføre kommunene kostnader på 17 milliarder kroner. Det virker ikke realistisk at kommunene, ved hjelp av naturskadelovens §24, kan videreføre alle kostnadene til distriktsandel til grunneiere, ettersom det er verdiøkningen tiltaket har medført som kan kreves refundert.

Distriktsandelen på 20% må reduseres. Det er også uheldig at NVE kan øke kravet til distriktsandel der sikring av eksisterende bebyggelse kan legge til rette for ny utbygging. Dess høyere «egenandel», dess vanskeligere blir det å få realisert sikringstiltak.

Hedmark	Hamar	Flomsikring ved Mjøsa	30 000 000
Hedmark og Oppland	Flere kommuner	Vedlikehold eksisterende flomverk og pumper	150 000 000

Kilde: <https://www.nve.no/naturfare/sikringstiltak/sikringsbehov-i-noreg/behov-for-flom-og-skredsikringstiltak/> , sist oppdatert 17.06.2021

Hamar kommune har grovt estimert flomsikringstiltak i Flagstadelva for Hamar næringspark i størrelsesorden 100 millioner kroner. I tillegg bør Grønsvebakken bru skiftes, da den ikke har tilstrekkelig sikring mot en 200-årsflom. Utsiftingen er grovt kostnadsberegnet til 40 millioner kroner. (Utsiftingen av brua er for øvrig ikke tilskudsberettiget).

Tilskuddsordningen gjelder ikke for områder uten bebyggelse, det vil i praksis si at f.eks landbruksområder ikke er omfattet av ordningen. Landbruksområder er viktig for forsyningssikkerheten for mat, men oversvømte landbruksområder er også en kilde til reduksjon av vannkvaliteten i vassdrag. Av den grunn er det fornuftig at også landbruksområder inkluderes i tilskuddsordningen.

Det må også legges til rette for standardheving i forbindelse med reparasjoner, slik at man ikke bare «kurerer symptomene» og ikke den egentlige årsaken. Spesielt ettersom klimaendringene fører til økt vannføring.

I tillegg må man se på definisjonen av en hendelse, spesielt relatert til ekstremvær. Slik som ekstremværet Hans utviklet seg, og berørte i mer eller mindre grad et helt fylke og deler av nabo fylke. Så vil vi se konsekvenser og ettervirkninger i en lengre tidsperiode etter selve ekstremværet. Slik som den påfølgende flommen i Mjøsa etter Hans.